

ALEGRIES I MARRONS DE SER UN “TIO”

Masculinitats

OBJECTIUS

- Visibilitzar les imposicions del sistema sexe-gènere i els seus efectes
- Identificar emocions i sentiments i la seva relació amb allò que fem o no fem
- Pensar sobre la pressió de grup i les complicitats masclistes como elements de la masculinitat que fan pitjor les nostres vides

DURACIÓ

1 hora.

PERSONES DESTINATÀRIES

La dinàmica és adaptable a diferents espais de realització i a nivells d'atenció i maduresa diversos. S'ha dut a terme amb joves d'entre 14 i 21 anys en els següents espais:

- Espais d'educació formal (centres de secundària obligatòria y post-obligatòria, universitats, etc.)
- Espais d'educació no formal (educació en el temps lliure)
- Espais comunitaris (casals de joves, espai de barri)
- Centres de justícia juvenil
- Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE)

ESPAI

Una sala prou ampla perquè les persones assistents puguin asseure's en semicercle o al voltant d'una taula i puguin moure's.

MATERIAL

- Annex 01. Referents de masculinitat
 - Annex 02. Demostrar masculinitat
 - Vídeos [“Ligar y presión de grupo”](#) i [“Álvaro se quiere tirar a la piscina”](#)
 - Vídeo [“Cuenta conmigo”](#)
 - Ordinador, projector, altaveus
 - Pissarra o paperògraf i guix o retolador
-

CONCEPTES CLAU

- Sentiments
- Estereotips de gènere
- Autoconcepte
- Decisions
- Masculinitats
- Pressió de grup
- Complicitats masculistes

DESENVOLUPAMENT DE L' ACTIVITAT

1. Expliquem i pactem les normes de l'espai: respecte, escolta, confidencialitat, no judici. És important tenir en compte que el pacte funciona en tots dos sentits: entre les i els joves; d'elles i ells cap a la persona referent; però també d'aquesta persona cap a les i els joves. Per exemple, seria especialment contraproductiu que els i les joves se sentissin jutjades per la persona referent.
2. Comencem la dinàmica analitzant alguns dels seus referents de masculinitat. Per a això seria ideal tenir una imatge d'un noi al que els agradaria semblar-se. Si això no és possible, es pot demanar que tanquin els ulls i imaginin a aquest noi o bé es pot usar alguna de les imatges de l'*Annex 01. Referents de masculinitat*. A partir d'aquestes imatges, preguntem al grup Què veiem? Com són aquests nois? I anem apuntant a la pissarra o paperògraf les característiques que vagin sortint. És interessant que, a més de les característiques clàssiques que es nomenen de la masculinitat, aparegui que aquests referents són sempre rics, gairebé sempre blancs, joves, sans, amb les dents alineades, etc. És a dir, que apareguin els atributs que fan que aquests referents siguin inassolibles per a qualsevol. Un exemple de característiques que poden aparèixer a la pluja d'idees pot ser:

Fort	Ric
Valent	Autosuficient (no necessita a ningú, no demana ajuda)
Ligón	Sa
Triomfador	...
Blanc	
Jove	

L'objectiu de la pluja no és desmuntar o canviar els seus referents de masculinitat, sinó plantejar dues qüestions clau sobre masculinitat:

- a) Quina és la part que aquest "model" no ens ensenya? Què amaga? Mai se sent malament? Mai necessita a ningú? Mai se sent insegur? Mai està trist? Per què ningú els veu plorar?
- b) Quant esforç i quantes renúncies fem cadascun de nosaltres per semblar-nos a ells?

3. Amb aquesta part de la dinàmica intentarem treballar la idea de com aprenem que la masculinitat cal estar provant-la tot el temps, com si ens anessin a expulsar de la masculinitat si no l'estem demostrant a cada moment. La proposta és intentar incidir sobretot en les dinàmiques de pressió de grup, en com ens influeixen per fer coses que no volem, i en com a moltes vegades participem d'elles forçant a uns altres a haver de "demostrar" el mascles que són o a fer coses que en realitat no volen fer. Veiem els vídeos "[Ligar y presión de grupo](#)" i "[Álvaro se quiere tirar a la piscina](#)" i després de cada vídeo comentarem:
- Què passa al vídeo?
 - Com se sent cada un dels personatges?
 - Per què els "líders" es dediquen a pressionar i ridiculitzar a l'altre?
 - Quin paper juguen els "seguidors" del "líder"? Per què li segueixen el rollo en lloc de parar-lo?
 - Quina és la conseqüència de la "pressió de grup"?
4. L'última part de la proposta es tracta de pensar/assajar alternatives de bon tracte a aquesta forma de relacionar-se basada en l'alerta, l'agressió i la demostració permanent de masculinitat. Per fer-ho es pot continuar la reflexió iniciada a partir dels dos curts anteriors, i pensar què podríem fer si fóssim cadascun dels personatges per canviar la situació de pressió. Si hi ha temps es pot visualitzar l'extracte de la pel·lícula "Cuenta conmigo" al qual dues preadolescents parlen de les seves inseguretats, les seves pors, i es demostren amor i cura.

CRONOGRAMA

ACTIVITAT	TEMPS
Referents de masculinitat	15 min.
Pressió de grup	30 min.
Alternatives de bon tracte	10 min.
Avaluació	5 min.

+ INFORMACIÓ

- [Recursos pedagògics online per a la igualtat](#). Ajuntament de Barcelona. (Accés gratuït però requereix registrar-se)
- [Ells](#). Sobre masculinitat i emocionalitat al blog Karici.es de Rosa Sanchís